

Hepatit B, patientinformation 2014-05-09

Patientinformation och förhållningsregler. Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad.

Vad är hepatit B?

Hepatit B är ett virus som infekterar levern och som framförallt smittar via blod och sexuellt. Hepatit B förekommer i hela världen och är mycket vanlig i vissa länder. Cirka hälften av alla vuxna som får infektionen har inga sjukdomssymtom. Symtom vid akut hepatit B kan vara illamående, dålig aptit, trötthet, diffusa buksmärter, ont i kroppen och feber. Även klåda förekommer liksom att ögonvitorna och huden gulfärgas (gulsot). Hos vuxna läker i de flesta fall sjukdomen ut inom några månader och personen blir smittfri. Barn som smittas löper större risk att få en långvarig (kronisk) infektion. Vid kronisk infektion är man smittsam och infektionen kan på sikt leda till allvarliga leverskador. Kroniskt infekterade ska därför ha regelbunden kontakt med sin läkare eftersom det kan bli aktuellt att ge behandling som minskar risken för att virus skadar levern. Läkarbesök och eventuell behandling är kostnadsfria. Det finns vaccin mot hepatit B som kan ges både före smitta och inom 48 timmar efter ett smittillfälle.

Smittvägar

Hepatit B kan smitta genom att man får smittsamt blod på slemhinna eller skadad hud. Hepatit B smittar också sexuellt, där smittrisen är stor vid alla former av samlag/sexuella kontakter. Smitta kan även ske vid nära kontakt inom familjen. En smittad mor kan överföra infektionen till sitt barn i samband med förlossningen.

Att dela sprutor och tillbehör med en hepatit B-smittad person vid injektionsmissbruk utgör en stor risk för smitta.

Smittöverföring kan effektivt förebyggas genom vaccination. De av dina familjemedlemmar och närstående (sexualpartners), som behöver vaccineras, kommer att erbjudas detta kostnadsfritt.

När smittar inte hepatit B?

Hepatit B smittar inte via kramar, pussar eller tårar. Avföring, urin, kräkning eller snuva, som inte är blodtillblandad, smittar inte heller. Blod på oskadad hud utgör inte heller någon smittrisk.

Yrkesverksamhet

En hepatit B-infektion leder normalt inte till begränsning i din yrkesverksamhet eller dina studier. Du kan dock beröras av inskränkningar när det gäller arbete, praktik eller deltagande i annan verksamhet, om det finns risk att smittspridning kan ske.

Graviditet och förlossning

En gravid kvinna, som bär på smittan, kan smitta sitt barn i samband med förlossningen. Alla gravida kvinnor erbjuds därför hepatit B-testning på mödravårdscentralen. För att förhindra att det nyfödda barnet smittas med hepatit B påbörjas vaccination direkt efter förlossningen.

Kondom vid orala, vaginala eller anala samlag

Kondom är ett bra skydd mot hepatit B och andra sexuellt överförbara sjukdomar och ska användas under hela samlaget om din partner inte är immun mot hepatit B (har haft sjukdomen eller är

vaccinerad mot den). Det är rimligt att anta att femidom (kvinnlig kondom) också fungerar men metoden är inte vetenskapligt utvärderad. En liknande bedömning kan göras för så kallad slickklapp. För samtliga gäller att de måste användas under hela samlaget/den intima kontakten.

Smittspårning

Det är viktigt att hitta andra som kan vara smittade och som kan sprida infektionen vidare. Därför utförs smittspårning som innebär att du till ansvarig smittspårare ska uppge de personer som kan ha smittat dig - eller som du kan ha smittat. Du är skyldig att medverka vid smittspårning. Din identitet kommer inte att avslöjas för kontakterna.

Hygienråd som du bör följa för att inte smitta någon annan

- Var noga med att lägga förband även på små sår.
- Om någon hjälper dig med såromläggning ska denne använda plasthandskar.
- Förpacka nedblodad materiel noga innan den kastas.
- Kläder med blodspill tvättas i maskin.
- Blodfläckar på exempelvis golv torkas bort med engångsmaterial som sedan slängs. Tvätta sedan noga med vatten och rengöringsmedel.

Förhållningsregler, som du måste följa för att inte smitta någon annan

- Du måste komma på de återbesök som din behandlande läkare anser nödvändiga.
- Du måste berätta att ditt blod är smittsamt när du söker sjukvård eller tandvård.
- Du måste berätta att du har en blodsmitta om du vill tatuera dig, ta hål i öronen eller få annan behandling där det kan bli en hudblödning, t.ex. piercing.
- Meddela din behandlande läkare om du har partner eller familjemedlem som kan behöva vaccination mot hepatit B.
- Du är skyldig att före samlag/annan intim kontakt informera din partner om att du har hepatit B. Detta gäller alla former av sexuella kontakter/aktiviteter. Du måste informera om hepatit B även om ni planerar att använda kondom/femidom/slickklapp.
- Om din partner inte är immun mot hepatit B (har haft sjukdomen eller är vaccinerad mot den) gäller följande: Vid samlag där penis är inne i slidan, ändtarmen eller munnen, ska kondom användas under hela samlaget.
- Om någon får ditt blod i hudsår, ögon, näsa eller mun skölj omgående med vatten. Du måste informera personen om att blodet är smittsamt med hepatit B och att han/hon snarast ska kontakta sin vård-/hälsocentral, närmaste infektionsklinik eller 1177/Vårdguiden för ställningstagande till kostnadsfri vaccination.
- Dela inte toalettartiklar som rakhyvel eller tandborste med andra.
- Om du injicerar narkotika måste du ha egna sprutor och kanyler och inte låta andra använda dessa. Du får inte heller använda gemensam blandningskopp och andra tillbehör. Injektionsverktygen måste förvaras så att de inte utgör en smittrisk för andra.
- Du får inte lämna blod, donera sperma, ägg, organ eller vävnad för transplantation.

Hepatit B är en så kallad allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Du är därför skyldig att följa de förhållningsregler din läkare ger dig. Du kan begära att smittskyddsläkaren i ditt län omprövar förhållningsreglerna.